

به نام خداوند جان و خرد

گزارش دستاوردهای پژوهش طرح

**مستند سازی تجربیات زنان کارآفرین روستایی با تاکید بر
فعالیت های بخش کشاورزی و صنایع فرآوری**

زهرا رهایی

دی ۹۹

ضرورت انجام طرح :

۱. جایگاه زنان روستایی در فرآیند توسعه
۲. اهمیت کسب و کارهای خرد و کوچک در روستاها
۳. نقش زنان روستایی در ایجاد کسب و کارهای خرد و کوچک
۴. تاکید اسناد بالادستی ملی و برنامه های جهانی به برابری جنسیتی
۵. ضرورت بازتعریف زن روستایی
۶. ارایه الگوی روش تحقیق روایتی جهت برنامه ریزی های محلی

اهداف طرح :

۱. ایجاد و تقویت الگوهای نقش زنان روستایی کارآفرین و صاحب کسب و کار
۲. ارایه توصیه های سیاستی برای ارتقاء سطح کارآفرینی و راه اندازی کسب و کار زنان روستایی

- ✓ بیان خطی - تحلیلی تجربه کارآفرینانه توسط کارآفرین و اطرافیانش
- ✓ با تاکید بر فرآیند شناسایی، ارزیابی و بهره برداری از فرصت
- ✓ تشریح زمینه و موقعیت محیطی و ویژگی های فردی
- ✓ بیان چالشها و شیوه عبور از آنها
- ✓ رشد و استمرار کسب و کار

دستاوردها

ارایه الگوی نقش

پایگاه اطلاعاتی

داده رسانه ای

داده پژوهشی

جمع آوری مجلدی از تجربیات مستند شده

انجام مصاحبه های نیمه ساختاریافته

شناسایی زنان کارآفرین در بخش کشاورزی

انجمن زنان کارآفرین: گزارش پروژه مستندسازی تجربیات زنان روستایی

معرفی زنان
منتخب

• ۲۴٪

ارایه تجربیات
مستند شده

• ۵۰٪

ارایه توصیه
سیاستی

• ۲۶٪

انجمن زنان کارآفرین: گزارش پروژه مستندسازی تجربیات زنان روستایی

۱. ویژگی افراد منتخب

نوآوربودن

انتخاب گروه هدف، فرایند و روش تولید، تأمین منابع مالی، فرآیند فرآوری تولید، بازاریابی .

۲. ارزش آفرینی اقتصادی

با توجه به بعد ارزش ایجاد کردن کارآفرینی ، کسب و کار باید منجر به افزایش ارزش اقتصادی گردد

۳. تغییر رفتار در بازار

هم طرف عرضه محصول و هم طرف تقاضای آن دچار تغییر ذهنی در بحث اقتصاد در منطقه شده باشند.

۴. استفاده از قابلیت های موجود در منطقه

۵. موفقیت و استمرار و پایداری فعالیت در منطقه

حداقل زمان آن ۲ سال در نظر گرفته شود

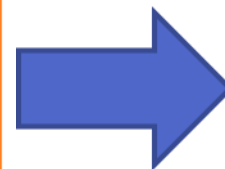
۲۴۳ نفر

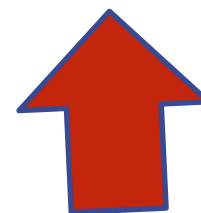
صنایع دستی پوشاک،
خدمات، بومگردی

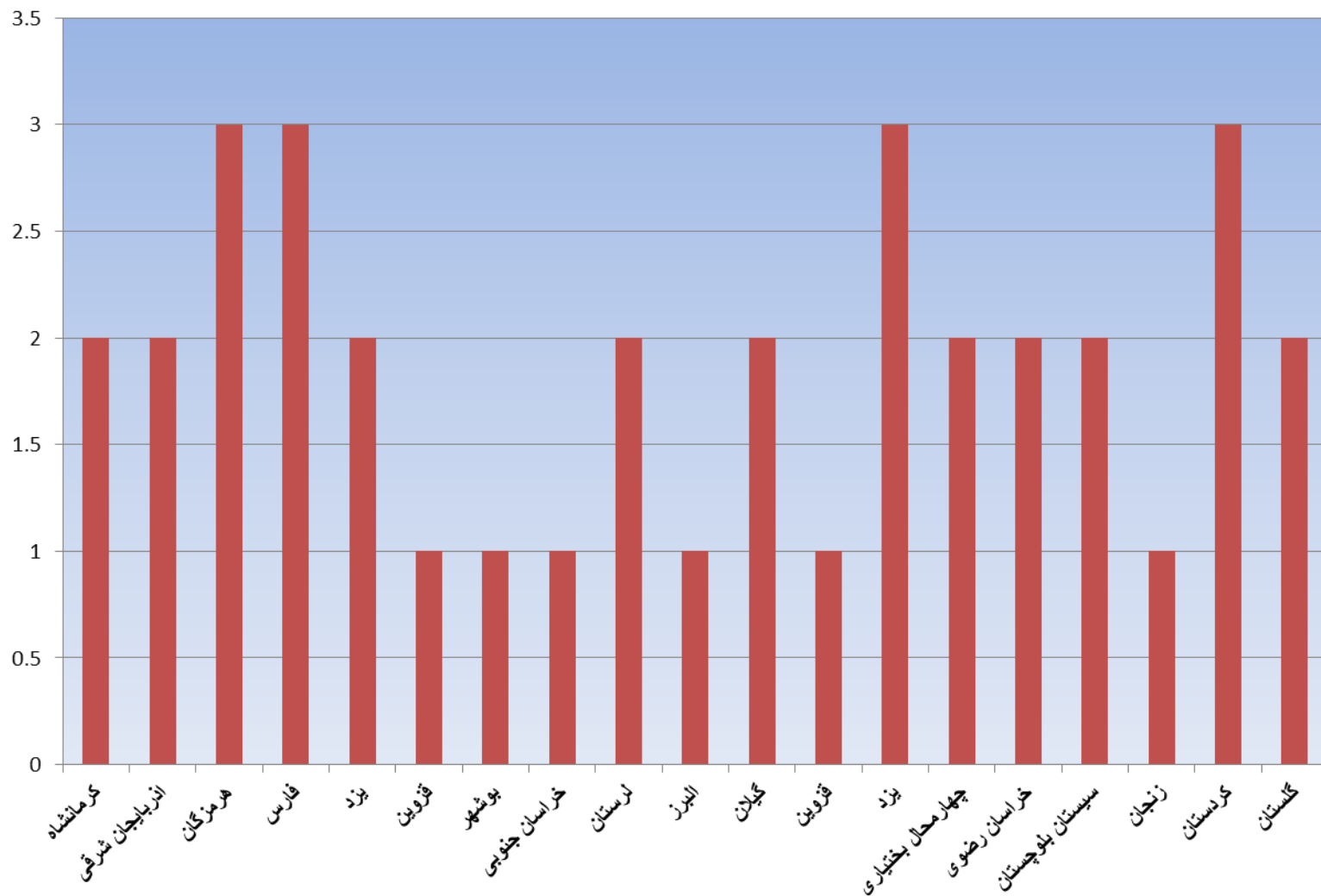
۹۳ نفر تعاونی روستایی
کشاورزی و صنعت مرتبط

۵۰ نفر خروجی نهایی

۱. غیر مرتبط بودن فعالیت
۲. عدم امکان ارتباط
۳. غیر روستایی
۴. تعطیلی
۵. اساساً کسب و کار نبود

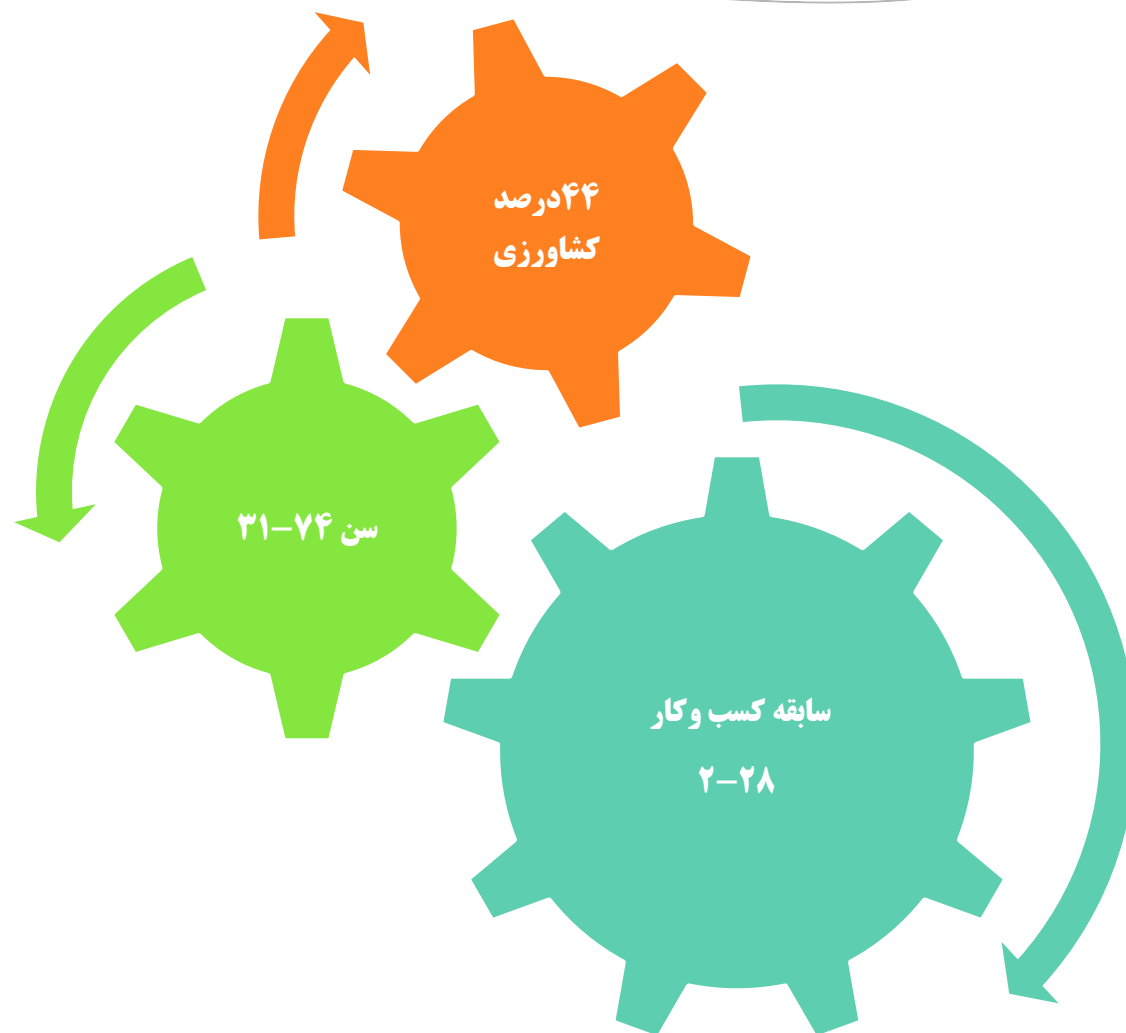

انجمن زنان کارآفرین: گزارش پروژه مستندسازی تجربیات زنان روستایی

بارتون و همکاران ۲۰۱۶

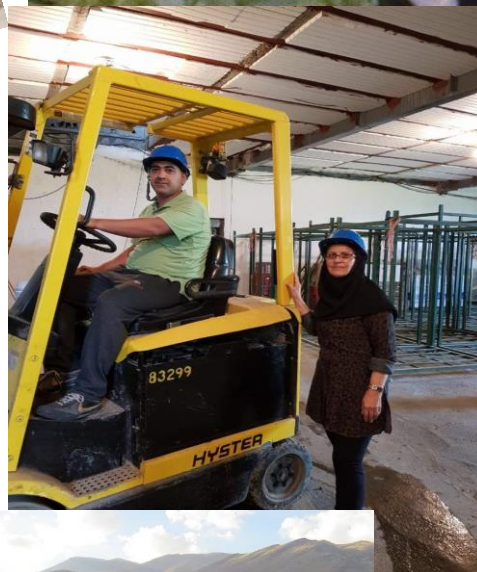
سن	وقایع مهم	نمونه سوالات
۲۱-۵ سال سالهای نخستین و تحصیل	تاثیر خانواده ، دوره فنی و مهارتی ، دانشگاه ، یادگیری های غیر رسمی	شکل گیری ایده یا نیاز کارآفرینی در ذهن میزان مشارکت در فعالیت های اقتصادی خانواده
۲۴-۱۶ سال انگیزه های کارآفرینی	تجربه آغازین ، شبکه اجتماعی ، استقلال طلبی ، خودشکوفایی	راه های مهارت ، انگیزه و شبکه اجتماعی لازم همکاران در مسب و کار ، مقیاس اولیه تولید
۳۴-۲۵ دوره ابتدایی کسب و کار	جهت گذاری کسب و کار ، مهارتهای تخصصی ، شبکه های اجتماعی تخصصی	خلاقیت ، شراکت ، انگیزه ، چگونگی شروع کسب و کار درس از افراد با تجربه
۵۴-۳۵ سال دوره میانی کسب و کار	فعالیت های پیشرفته ، بازاریابی مجدد ، تعبیرات در روابط خانوادگی ، آرزوهای نامحقق ، رقبا	رشد کسب و کار خانوادگی ، نوآوری مجدد ، مسئولیت اجتماعی
بالای ۵۵ سال دوره متاخر کسب و کار	بازنشستگی ، علایق جدید ف کناره گیری از کسب و کار ، تغییر جهت اداره کسب و کار	تجارب قبلی خودتان چه قایده ای داشت ، منتورینگ ، مشاور ، کارآفرینی سریالی

انجمن زنان کارآفرین: گزارش پروژه مستندسازی تجربیات زنان روستایی

انجمن زنان کارآفرین: گزارش پروژه مستندسازی تجربیات زنان روستایی

انجمن زنان کارآفرین: گزارش پروژه مستندسازی تجربیات زنان روستایی

انجمن زنان کارآفرین: گزارش پروژه مستندسازی تجربیات زنان روستایی

نمایه	تعداد زنان کارآفرین روستایی	درصد
گروههای سنی		
۳۰-۴۵ سال	۱۸	۵۶
۴۶-۶۰ سال	۶	۱۹
۶۱-۷۵ سال	۷	۲۲
بالای ۷۵ سال	۱	۳
سطح تحصیلات		
سیکل	۱۱	۳۴
دیپلم	۷	۲۲
فوق دیپلم	۳	۹
کارشناسی	۱۰	۳۱
کارشناسی ارشد	۱	۳
سابقه کسب و کار		
۲ سال	۶	۱۹
۳-۶ سال	۱۱	۳۴
۷-۱۰ سال	۸	۲۵
۱۰ سال به بالا	۷	۲۲
زمینه فعالیت		
کشاورزی	۱۴	۴۴
دامداری و زنبور داری	۶	۱۹
صنایع تبدیلی	۹	۲۸
همه موارد	۳	۹

انجمن زنان کارآفرین: گزارش پروژه مستندسازی تجربیات زنان روستایی

شناخت

جنبه شناختی نگرش مبتنی بر مطالعه در دلایل و حقایق یک موضوع است، که فرد به استناد باورها و دانش خود ارزیابی نسبت به آن ارایه می‌دهد. این نگرش به وی امکان می‌دهد تا جنبه‌های مثبت یا منفی موضوع را براساس سطح ادراک و داشته‌های شناختی‌اش از یک رویداد ارزیابی کند و نسبت به آن نگرش مثبت یا منفی یابد. برای مثال آگاهی از موانع و دشواری‌های محیط کسب‌وکار

احساس و عاطفه

مبتنی بر هیجانها و ارزشهای درونی شده فرد است و نه ارزشهای مبتنی بر ارزیابی شناختی؛ این ارزشها میتواند برگرفته از منابعی چون ارزشهای انسانی، مذهب، باورهای اخلاقی، زیباشناختی، شرطی شدن‌ها و سنت باشد. برای مثال ارزشمندی استقلال اقتصادی، نگاه‌های تبعیض‌آمیز بین زنان و مردان.

رفتار

براشتیاق فرد برای انجام عملی خاص دلالت دارد؛ به این معنا که فرد بر اساس میزان احتمال دستیابی به یک هدف با انجام یک رفتار و نیز در نظر گرفتن پیامدهای آن احساس رضایت یا عدم رضایت نسبت به انجام آن رفتار پیدا می‌کند. به این ترتیب قصد انجام عمل و بروز رفتار شکل می‌گیرد

تغییر

انجمن زنان کارآفرین: گزارش پروژه مستندسازی تجربیات زنان روستایی

مقوله اصلی	مقوله	خرده مقوله
نگرش	عاطفی	معیشت خانواده
	شناختی	آینده تحصیلی و شغلی فرزندان
		صندوق خرد روستایی
	رفتاری	آموزشهای رسمی و غیر رسمی کسب و کار
		الگوی ابرمردی

انجمن زنان کارآفرین: گزارش پروژه مستندسازی تجربیات زنان روستایی

انگیزه	فشار	معیشت ناپایدار	ناکافی بودن سطح سواد ، مهارت و تجربه
			پایین بودن سطح رفاه نسبی و خدمات حمایتی در تکانه های زندگی فردی
			بلایای طبیعی (خشکسالی ، زلزله ، سیل)
	کششی	تعلق خاطر به روستا	توقف روند مهاجرت روستاییان
			کسب ثروت و اعتبار اجتماعی
		میل به استقلال اقتصادی	

زنان میانسال به بالا ساکن روستا ، معمولاً به خاطر انگیزه های ناشی از فشار و جوانان و مهاجران به روستا با انگیزه کششی کسب و کار ایجاد می کنند .

انجمن زنان کارآفرین: گزارش پروژه مستندسازی تجربیات زنان روستایی

شکاف کارآفرینان زن روستایی و شهری		
ملی	تعدد مراکز موازی رسمی و غیر رسمی فعال در کسب و کار زنان روستایی	
	تعارض قانون و هنجارهای حاکم در روستاها (دوگانگی قانون رسمی و محلی)	
	یکپارچه نبودن زنجیره تامین و دسترسی محدود زنان به منابع تولید	
	عدم رویکرد جنسیتی به بودجه	
محلی	ترکیب مردانه نهادهای قدرت مانند شورای روستا و دهیاری های روستا	
	واگرایی تشکل های رسمی و غیررسمی زنان روستایی در جهت ایجاد ارزش	
	شکاف نسلی و تعارض نقش های سنتی	
فردی	لزوم تجهیز به دانش مدیریت کسب کار ، مهارت و تجربه (در بستر رسمی و غیر رسمی)	
	ضعف در تغییر مقیاس فعالیت از خرد به کوچک و متوسط	
	ضعف در بیان و پیگیری مطالبات فردی و اجتماعی	

نوآوری	مزیت فردی	دانش پیشین ضمنی در ارایه محصول جدید
	مزیت جغرافیایی	دسترسی به مراکز رشد و فناوری (محصول ، فرآیند ، نهاده های تولید)
		همجواری با قطب گردشگری کشور و بهره گیری از پتانسیل های بازار منطقه
		دسترسی به بازارهای مرزی و بهره گیری از پتانسیل های صادراتی

هدف	برنامه	اقدام	توضیحات	پیشنهاد دهنده (مجری)	همکار
تقویت نگرش کسب و کار و کارآفرینی در زنان روستایی	تقویت الگوهای رفتاری کسب و کار و کارآفرینی	نشست های مشترک زنان کارآفرین روستایی و شهری	در سطح استانی و با هدف انتقال تجربه و انجام فعالیت های مشترک در زمینه تامین مواد اولیه و گسترش بازار فروش (باحضور تجربه های موفق و ناموفق)	جهاد کشاورزی دفتر امور زنان روستایی و عشایر	وزارت کشور امور زنان استان مربوطه ، وزرات صنایع دفتر برنامه ریزی استان و اتاق بازرگانی ، نهادهای مدنی استان
		نمایش فیلم های مستند با موضوع کسب و کار زنان روستایی	مجموعه کارستان و فیلم های مستند داخلی و خارجی مرتبط با موضوع	جهاد کشاورزی دفتر امور زنان روستایی و عشایر	دهیاری روستا، نهادهای مدنی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ، امور فرهنگی بسیج ومساجد
	تقویت جنبه های شناختی کسب و کار و کارآفرینی	برگزاری کارگاههای یادگیری مشارکتی باموضوع تمایز مفهوم کار وکسب وکار ویژه زنان روستایی	توجه دادن زنان روستایی به تفاوت کار با کسب وکار در قالب کلید واژه هایی چون مالکیت ، مبادله ، تحلیل هزینه فایده ، بازار، زنجیره ارزش ، دستمزد، قیمت، عرضه و تقاضا وتوجه دادن به چالش ها وفرصتهای زنان در کسب وکار	جهاد کشاورزی دفتر امور زنان روستایی و عشایر	مراکز پژوهشی ودانشگاهها جهت تدوین محتوا و دهیاری ها جهت تسهیل در اجرای دوره
		برگزاری دوره های کسب وکار با محوریت زنان روستایی ویژه دهیاران واعضاء شورای روستا	با هدف تغییر نگرش سنتی به نقش های زنان روستایی و تسهیل در افزایش مشارکت زنان در مدیریت روستا	جهاد کشاورزی دفتر امور زنان روستایی و عشایر	وزارت کشور،شوارابعالی استانها و معاونت توسعه روستایی ریاست جمهوری

تقویت ظرفیت ساختاری	توسعه بانک اطلاعاتی	۱. بانک اطلاعاتی زنان کارآفرین و صاحب کسب و کار روستایی ۲. بانک اطلاعاتی نهادهای مدنی فعال در زمینه روستایی	جمع آوری و تکمیل داده های اطلاعاتی مربوط به زنان روستایی که در حال حاضر در سازمانهای مختلف به صورت پراکنده وجود دارد	جهاد کشاورزی دفتر امور زنان روستایی و عشایر	وزارت کشور ، سازمان توسعه و تجارت، اتاق بازرگانی ، صندوق کارآفرینی امید ، کمیته امداد ، معاونت روستایی ، تعاون روستایی و کلیه سازمان های مرتبط
		ارایه مدرک رسمی جهت تکمیل سطح دانش مورد نیاز زنان روستایی صاحب کسب و کار و کارآفرین	توجه به نیازهای زنان روستایی و تولید محتوا و سطح بندی متناسب با آن و بهره گیری از تجربیات جهانی در این زمینه ضروری ست و اعتبار داشتن این مدارک در نظام رتبه بندی و دریافت امتیاز	جهاد کشاورزی دفتر امور زنان روستایی و عشایر	سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات ، رسانه ملی ، وزارت علوم و فناوری
افزایش ظرفیت علمی و نظری در زمینه کسب و کار زنان روستایی	هدفمند سازی بودجه روستایی	بررسی امکان سنجی تغییر ساختار بودجه اختصاص یافته به روستاها و مشخص نمودن سهم زنان روستایی از آن	سنجش سهم اختصاص یافته از محل بودجه به توسعه روستایی و مشخص نمودن سهم زنان روستایی در آن	جهاد کشاورزی دفتر امور زنان روستایی و عشایر	مرکز تحقیقات و پژوهشهای اقتصادی و توسعه روستایی جهاد کشاورزی ، سازمان برنامه بودجه
	ارزیابی روشهای تامین مالی کسب و کارها زنان روستایی	مطالعه تطبیقی بین روشهای تامین مالی نهادهای مالی مختلف فعال در زمینه کسب و کار زنان روستایی مبتنی بر شاخص های توسعه اجتماع محور	شناسایی سازمان های مرتبط و تعیین شاخص ارزیابی مبتنی بر اهداف توسعه اجتماع محور و اندازه گیری و مقایسه میزان دستیابی به اهداف و پایداری در کسب و کارهای ایجاد شده	جهاد کشاورزی دفتر امور زنان روستایی و عشایر	مرکز تحقیقات و پژوهشهای اقتصادی و توسعه روستایی جهاد کشاورزی ، کلیه نهادها و سازمان های مالی مرتبط با موضوع تامین مالی زنان روستایی

تقویت انگیزه کسب و کار و کارآفرینی در زنان روستایی

مشوق های غیر مالی	تسهیل و حمایت از حضور در نمایشگاه ویژه زنان روستایی و یا واحدهایی که بیش از نیمی از نیروی کارشان زنان روستایی هستند	در سطح استانی، ملی و بین المللی به همراه دوره های آموزشی ویژه نمایشگاه (دوره ILO)	جهاد کشاورزی دفتر امور زنان روستایی و عشایر	سازمان توسعه و تجارت، اتاق بازرگانی و سازمان فنی حرفه ای
	تقویت کانال ارتباطی با زنان روستاییه کمک خط تلفن "صدای زن روستایی"	پایش مداوم نیازها و ارایه مشاوره فردی و یا راهنمایی در خصوص چگونگی حل چالشهای کسب و کار در حوزه گوناگون مالی، تجاری، حقوقی و آموزشی	جهاد کشاورزی دفتر امور زنان روستایی و عشایر	سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات، وزارت کشور، وزارت صمت، وزارت تکاور، انجمن فارغ التحصیلان رشته کشاورزی، حقوق و بازرگانی، نهادهای مدنی حوزه کسب و کار و کارآفرینی
	تعیین سهمیه زنان روستایی در ترکیب شورای روستا	تقویت نقش زنان در برنامه های توسعه روستایی به کمک تسهیل حضور آنان در شورای روستا	جهاد کشاورزی دفتر امور زنان روستایی و عشایر	وزارت کشور، شورای عالی استانها، مجلس
	افزایش سقف وام بر اساس رتبه بندی صندوق های اعتباری خرد روستایی	توجه به میزان دستیابی به اهداف کیفی (مشارکت اجتماعی و فرهنگی) در کنار اهداف کمی	جهاد کشاورزی دفتر امور زنان روستایی و عشایر	صندوق کارآفرینی امید، کمیته امداد، معاونت زنان و خانواده ریاست جمهوری، معاونت توسعه روستایی،
	برگزاری رویدادها و جشنواره کارآفرینی زنان روستایی واهدای جوایز نقدی	توجه دادن روستاییان به بهره گیری از زنجیره ارزش و بهره گیری از ظرفیت های محیطی	جهاد کشاورزی دفتر امور زنان روستایی و عشایر	کلیه سازمانهای دولتی و بخش خصوصی و نهادهای مدنی و رسانه داوطلب

مشوق های مالی

پرسش و پاسخ

انجمن زنان کارآفرین: گزارش پروژه مستندسازی تجربیات زنان روستایی